NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

YVES BOT

prednesené 6. marca 2008 [1]

1. Predmetom prejednávaných vecí sú odvolania, ktoré podala Spolková republika Nemecko, ako aj spoločnosti Glunz AG a OSB Deutschland GmbH [2] proti rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 1. decembra 2004, Kronofrance/Komisia. [3] V napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie Komisie z 25. júla 2001 o pomoci, ktorú Spolková republika Nemecko plánovala poskytnúť podniku Glunz. [4] V spornom rozhodnutí Komisia Európskych spoločenstiev po predbežnom preskúmaní stanovenom v článku 88 ods. 3 ES dospela k názoru, že sporné opatrenie predstavuje štátnu pomoc zlučiteľnú so spoločným trhom, a preto nie je namieste vzniesť námietky voči poskytnutiu tejto pomoci.

2. Z uvedených odvolaní v podstate vyplývajú dva právne problémy.

3. Prvý problém je spojený s dosahom práv priznaných „dotknutým osobám“ v rámci konania o preskúmaní štátnej pomoci. Súdny dvor bol vyzvaný, aby znovu preskúmal podmienky prípustnosti uplatniteľné na žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu Komisie, ktoré bolo prijaté na základe článku 88 ods. 3 ES.

4. Druhý problém sa týka výkladu, ktorý podal Súd prvého stupňa o multisektorálnom rámci regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty prijatom Komisiou v oznámení zo 7. apríla 1998. [5] Tento rámec stanovuje spôsob výpočtu „maximálnej prípustnej intenzity“ regionálnej pomoci pre investície. V tejto súvislosti sa stanovujú rôzne hodnotiace kritériá, medzi ktorými sa nachádza stav hospodárskej súťaže na trhu. V predmetných prípadoch sa spochybňuje spôsob, akým Komisia vypočítala tento faktor. Súdnemu dvoru sa konkrétne kladie otázka, či Súd prvého stupňa neprekročil limity svojej právomoci tým, že skúmal posúdenie Komisie, pokiaľ ide o metódu hodnotenia tohto faktora, a či sa v každom prípade nedopustil nesprávneho právneho posúdenia pri výklade pravidiel stanovených v uvedenom rámci.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ďalej len „Glunz“ a „OSB“.

3 — Rozsudok Súdu prvého stupňa z 1. decembra 2004, Kronofrance/Komisia, T-27/02, Zb. s. II-4177 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

4 — Ú. v. ES C 333, s. 7, ďalej len „sporné rozhodnutie“. Text rozhodnutia určený nemeckým orgánom je k dispozícii v autentickej jazykovej verzii — v nemčine — na internetovej stránke http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2000/n517-00.pdf.

5 — Ú. v. ES C 107, s. 7, ďalej len „multisektorálny rámec“.

5. V týchto návrhoch odporučím Súdnemu dvoru, aby predmetné odvolania zamietol.

6. V prvom rade sa nazdávam, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia pri preskúmaní prípustnosti žaloby podanej spoločnosťou Kronofrance SA.[6] V tejto súvislosti zdôrazňujem, že Súd prvého stupňa správne uplatnil judikatúru, ktorú Súdny dvor zaviedol v rozsudkoch Cook/Komisia,[7] ako aj Matra/Komisia[8] a ktorú neskôr potvrdil v rozsudku z 13. decembra 2005, Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum.[9]

7. Ďalej preukážem, prečo podľa mňa mohol Súd prvého stupňa vykonať celkové preskúmanie posúdenia Komisie, pokiaľ ide o metódu výpočtu maximálnej prípustnej intenzity pomoci.

8. Nakoniec uvediem dôvody, na základe ktorých sa podľa mňa Súd prvého stupňa správne nazdával, že na výpočet faktora týkajúceho sa „stavu hospodárskej súťaže" bolo potrebné zohľadniť nielen štrukturálne kapacity trhu, ale aj existenciu trhu v poklese.

I — Právny rámec Spoločenstva

9. V prvom rade uvediem príslušné články Zmluvy ES a potom odkážem na uplatniteľné ustanovenia nariadenia (ES) č. 659/1999,[10] ako aj na usmernenia stanovené multisektorálnym rámcom.

A — *Zmluva ES*

10. Podľa článku 87 ES pomoc poskytovaná členskými štátmi alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže v rámci Spoločenstva, je v zásade zakázaná, s výnimkou prípadov uvedených v článku 87 ods. 2 a 3 ES.

11. V článku 87 ods. 2 ES sa uvádzajú druhy pomoci, ktoré sú plnoprávne zlučiteľné so spoločným trhom. Ide o pomoc sociálnej povahy poskytovanú jednotlivým spotrebiteľom za predpokladu, že sa poskytuje bez diskriminácie vo vzťahu k pôvodu výrobkov, pomoc určenú na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami, ako aj pomoc poskytovanú

6 — Ďalej len „Kronofrance".

7 — Rozsudok z 19. mája 1993, C-198/91, Zb. s. I-2487.

8 — Rozsudok z 15. júna 1993, C-225/91, Zb. s. I-3203.

9 — Rozsudok z 13. decembra 2005, Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, Zb. s. I-10737.

10 — Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [88] Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339).

určitým oblastiam Spolkovej republiky Nemecko na účely vyrovnania hospodárskych nevýhod spôsobených rozdelením územia tohto členského štátu.

12. Článok 87 ods. 3 ES stanovuje druhy pomoci, ktoré môžu byť vyhlásené za zlučiteľné so spoločným trhom. Medzi tieto druhy patrí pomoc určená na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne vysokou nezamestnanosťou.

13. Na účely zabezpečenia uplatnenia týchto ustanovení sa v Zmluve, konkrétne v článku 88 ES, zavádza konanie o preskúmaní a predbežné povolenie štátnej pomoci, v ktorom Komisia zohráva hlavnú úlohu.

14. Článok 88 ods. 2 ES dáva Komisii právomoc posúdiť zlučiteľnosť pomoci s článkom 87 ES. V prvom odseku tohto ustanovenia sa stanovuje: „Ak Komisia po výzve, aby príslušné strany predložili pripomienky, zistí, že pomoc poskytnutá štátom alebo zo štátnych zdrojov je nezlučiteľná so spoločným trhom podľa článku 87, alebo ak zistí, že táto podpora sa zneužíva, rozhodne o tom, že príslušný štát túto pomoc v lehote stanovenej Komisiou zruší alebo upraví.“

15. Článok 88 ods. 3 ES ukladá členským štátom povinnosť oznámiť Komisii svoje zámery v súvislosti s poskytnutím alebo upravením pomoci. Zároveň im zakazuje vykonať tieto opatrenia, pokiaľ Komisia nerozhodla v súlade s článkom 88 ods. 2 prvým pododsekom ES.

16. Ako uvediem v mojej analýze, kontrolný postup stanovený v článku 88 ES zahŕňa dve fázy: predbežné posúdenie navrhovaného opatrenia, prípadne, ak má Komisia pochybnosti o zlučiteľnosti tohto opatrenia so spoločným trhom, hlbšie preskúmanie, ktorého cieľom je umožniť jej vytvoriť si kompletný obraz o všetkých údajoch v danom prípade.[11] V tejto súvislosti musí Komisia podľa článku 88 ods. 2 ES vyzvať dotknuté osoby, aby predložili svoje pripomienky.

17. Nakoniec článok 89 ES splnomocňuje Radu Európskej únie, aby prijala nariadenia potrebné na uplatnenie článkov 87 ES a 88 ES. Na základe tohto splnomocnenia Rada prijala nariadenie č. 659/1999.

11 — Pozri najmä rozsudok Súdneho dvora z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, body 36 a 38.

B — *Nariadenie č. 659/1999*

18. Nariadenie č. 659/1999 kodifikovalo výkon právomocí Komisie, ktoré jej udeľuje článok 88 ES. V tomto nariadení sa stanovujú presné pravidlá, ktoré boli vypracované v súlade v judikatúrou Súdneho dvora. [12]

19. Článok 1 písm. h) nariadenia č. 659/1999 preberá skoro v rovnakom znení definíciu, ktorú Súdny dvor stanovil v oblasti pojmu „dotknuté osoby“. Pripomínam, že tento pojem je centrálnym prvkom prejednávaných prípadov. V rozsudku zo 14. novembra 1984, Intermills/Komisia, [13] Súdny dvor stanovil, že dotknutými osobami sú osoby, podniky alebo združenia, ktorých záujmy môžu byť dotknuté poskytnutím pomoci, t. j. najmä konkurujúce si podniky a obchodné združenia. [14] Článok 1 písm. h) tohto nariadenia definuje pojem „zainteresovaná strana“ ako „akýkoľvek členský štát a akákoľvek osoba, podnikateľ alebo združenie podnikateľov, ktorých záujmy možno ovplyvniť poskytnutím pomoci, najmä príjemca pomoci, konkurujúci si podnikatelia a obchodné združenia“.

20. Článok 4 uvedeného nariadenia sa týka predbežného preskúmania, ktoré musí Komisia vykonať, keď jej členský štát oznámi svoj zámer poskytnúť alebo zmeniť pomoc.

21. Podľa tohto ustanovenia Komisia môže prijať tri druhy rozhodnutí. Môže rozhodnúť, že oznamované opatrenie nepredstavuje pomoc. Taktiež môže konštatovať, že neexistuje žiadna pochybnosť o zlučiteľnosti oznamovaného opatrenia so spoločným trhom, ako aj rozhodnúť o nevznesení námietok voči predmetnému poskytnutiu pomoci. Nakoniec môže rozhodnúť o začatí konania vo veci formálneho zisťovania stanoveného v článku 88 ods. 2 ES, ak zámer poskytnúť pomoc vyvoláva pochybnosti o jeho zlučiteľnosti so spoločným trhom.

C — *Multisektorálny rámec*

22. V rámci posúdenia zlučiteľnosti pomoci na regionálne účely musí Komisia zohľadniť okrem pozitívnych účinkov na rozvoj regiónu

12 — Druhé odôvodnenie nariadenia.

13 — Rozsudok zo 14. novembra 1984, Intermills/Komisia, 323/82, Zb. s. 3809.

14 — Bod 16. Súdny dvor prebral túto definíciu najmä v rozsudkoch Cook/Komisia, bod 24; Matra/Komisia, už citovaný, bod 18, a Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 36.

aj následky, ktoré táto pomoc môže mať na hospodársku situáciu niektorých odvetví. [15]

23. Na tieto účely prijala Komisia multisektorálny rámec. Uvedený rámec predstavuje usmernenia, ktoré Komisii umožňujú v jednotlivých prípadoch vypočítať maximálnu prípustnú intenzitu regionálnej pomoci pre investície. [16]

24. Maximálna intenzita pomoci sa vypočítava podľa metódy uvedenej v bode 3 predmetného rámca. Tento výpočet si v prvom rade vyžaduje určenie „regionálneho stropu“ (faktor R), ktorý zodpovedá maximálnej intenzite pomoci, ktorú môže veľký podnik získať v posudzovanom regióne vo vzťahu k platnému režimu povolenej regionálnej pomoci v čase oznámenia. Ak ide o individuálnu pomoc, uplatní sa strop pomoci stanovený pre dotknutú zónu. Následne si tento výpočet vyžaduje určenie troch príslušných opravných koeficientov, ktoré sa týkajú po prvé stavu hospodárskej súťaže v posudzovanom sektore (faktor T), po druhé pomeru kapitál/práca (faktor I) a po tretie regionálneho dopadu predmetnej pomoci na hospodárstvo posudzovaného regiónu (faktor M). Maximálna intenzita povolenej pomoci sa teda vypočíta tak, že sa tieto tri opravné koeficienty uplatnia na regionálny strop pomoci (faktor R).

25. Podľa bodov 3.2 a 3.3 multisektorálneho rámca je cieľom faktora týkajúceho sa stavu hospodárskej súťaže určiť, či oznámený plán bude uskutočnený v sektore alebo podsektore s nadbytočnou štrukturálnou kapacitou. Na určenie existencie alebo neexistencie takejto nadbytočnej kapacity zohľadňuje Komisia na úrovni Európskeho spoločenstva priemerný stupeň využívania výrobných kapacít celého spracovateľského priemyslu a stupeň využívania kapacít v rámci predmetného (pod) sektora. Komisia zohľadňuje ako referenčné obdobie posledných päť rokov, pre ktoré existujú údaje. [17]

26. V bode 3.4 multisektorálneho rámca sa stanovuje:

„Ak sú údaje týkajúce sa využívania kapacít nedostatočné, Komisia preskúma, či sa zamýšľané investície uskutočňujú na trhu v poklese. Na tento účel Komisia porovná vývoj zrejmej spotreby predmetného výrobku

15 — Pozri najmä bod 6 prvej rezolúcie z 20. októbra 1971 zástupcov vlád členských štátov zastúpených v Rade o všeobecných systémoch regionálnej pomoci [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 111, s. 1); body 10 až 12 oznámenia Komisie o režime regionálnej pomoci [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 31, 1979, s. 9), ako aj bod I, 6, druhú a tretiu zarážku oznámenia Komisie o spôsobe uplatnenia článku [87 ods. 3 písm. a) a c) ES] na regionálnu pomoc [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 212, 1988, s. 2).

16 — Bod 1.4 multisektorálneho rámca. Projekty podliehajúce oznamovacej povinnosti sú definované v bode 2.1 tohto regulačného rámca.

17 — Podľa bodu 7.7 multisektorálneho rámca sa Komisia nazdáva, že nadbytočná štrukturálna kapacita existuje, ak priemerný stupeň využívania kapacít predmetného (pod) sektora za posledných päť rokov je menší najmenej o dva percentuálne body ako koeficient celého spracovateľského sektora. Nadbytočná štrukturálna kapacita sa považuje za vážnu, ak je rozdiel v porovnaní s priemerom spracovateľského sektora viac ako päť percentuálnych bodov.

alebo výrobkov so stupňom rastu celého spracovateľského priemyslu v [Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „EHP“)] [18]“ [*neoficiálny preklad*].

27. Podľa bodu 3.10.1 uvedeného rámca sa na faktor týkajúci sa stavu hospodárskej súťaže vzťahujú štyri opravné koeficienty. Hodnota týchto koeficientov závisí od týchto hodnotiacich kritérií:

„i) plán, ktorý má za následok zvýšenie kapacity v sektore so závažne nadbytočnou štrukturálnou kapacitou a/alebo absolútny pokles dopytu: 0,25;

ii) plán, ktorý má za následok zvýšenie kapacity v sektore s nadbytočnou štrukturálnou kapacitou a/alebo trh v poklese a ktorý by mohol posilniť vysoký podiel na trhu: 0,50;

iii) plán, ktorý má za následok zvýšenie kapacity v sektore s nadbytočnou štrukturálnou kapacitou a/alebo trh v poklese: 0,75;

iv) žiadny predbežný negatívny účinok prípadov uvedených pod bodmi i) až iii): 1,00.“ [*neoficiálny preklad*]

28. V zmysle multisektorálneho rámca trh posudzovaných výrobkov zahŕňa na účely hodnotenia podielu na trhu výrobky, ktoré sú predmetom investičného plánu, prípadne aj výrobky, ktoré môže spotrebiteľ alebo výrobca považovať za zameniteľné. [19] Pokiaľ ide o geografický trh, ten v zásade zahŕňa EHP alebo akúkoľvek podstatnú časť územia EHP, ak sú podmienky hospodárskej súťaže na nej značne odlišné od tých, ktoré prevládajú v ostatnej časti EHP.

II — Skutkové okolnosti v sporoch vo veciach samých

29. Skutkové okolnosti, ako vyplývajú z napadnutého rozsudku, možno zhrnúť týmto spôsobom.

18 — Podľa bodu 7.8 multisektorálneho rámca je predmetný trh s výrobkami v poklese, ak priemerný ročný stupeň rastu zrejmej spotreby je počas posledných piatich rokov podstatne nižší (viac ako 10 %) ako ročný priemer celého spracovateľského priemyslu v EHP, s výnimkou prípadu, že stupeň rastu týkajúci sa dopytu po tomto výrobku alebo výrobkoch zaznamená silné znaky oživenia. Trh v absolútnom poklese zodpovedá trhu, ktorého priemerný ročný stupeň rastu zrejmej spotreby je počas posledných piatich rokov negatívny.

19 — Bod 7.6 multisektorálneho rámca.

30. Glunz, nemecká spoločnosť, ktorá je príjemkyňou posudzovanej pomoci, a Kronofrance, francúzska spoločnosť, ktorá je žalobkyňou v prvostupňovom konaní, vyrábajú a obchodujú s drevenými tabuľami.

31. Spolková republika Nemecko oznámila Komisii listom zo 4. augusta 2000 plán pomoci s intenzitou 35 % (t. j. celkovo 69 797 988 eur) v prospech spoločností Glunz a OSB na výstavbu integrovaného strediska na spracovanie dreva v Nettgau v Sasku-Anhaltsku.

32. Komisia sa nazdávala, že oznámené opatrenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES a malo by byť posúdené na základe multisektorálneho rámca. Podľa pravidiel uvedených v tomto rámci Komisia stanovila maximálnu intenzitu pomoci, ktorú môžu tieto spoločnosti prijať v predmetnom regióne, pričom zohľadnila každý z opravných koeficientov (faktory T, I a M).

33. Pokiaľ ide o koeficient uplatniteľný na stav hospodárskej súťaže, Komisia pripomenula, že ak sú údaje týkajúce sa stupňa využívania kapacít dostatočné, musí v súlade s bodmi 3.3 a 3.4 uvedeného rámca obmedziť svoju analýzu na určenie existencie nadbytočných štrukturálnych kapacít v predmetnom sektore. Keďže dva výrobky vyrábané spoločnosťou Glunz predstavovali podstatnú časť celkovej výroby drevených tabúľ v Európe a vzťahovali sa na najnižšiu úroveň štatistickej klasifikácie ekonomických činností v Európskom spoločenstve (ďalej len „NACE“),[20] Komisia založila svoju analýzu na údajoch týkajúcich sa stupňa využívania kapacít triedy 20.20 uvedenej klasifikácie, ktorá zahŕňa výrobu drevených tabúľ v období od roku 1994 do roku 1998. Komisia dospela k záveru, že predmetný investičný plán by mal za následok zvýšenie kapacít v sektore, v ktorom neexistujú nadbytočné kapacity, čo odôvodnilo použitie opravného koeficientu 1 na faktor týkajúci sa stavu hospodárskej súťaže.

34. Na základe hodnotenia oznámenej pomoci vzhľadom na kritériá stanovené multisektorálnym rámcom Komisia uviedla dôvody, pre ktoré sa nazdáva, že plánovaná pomoc pre investičné projekty, ktoré mieni uskutočniť Spolková republika Nemecko, je v súlade s maximálnou intenzitou povolenej pomoci.[21]

35. Dňa 25. júla 2001 prijala Komisia podľa článku 4 ods. 3 nariadenia č. 659/1999 rozhodnutie o nevznesení námietok voči poskytnutiu tejto pomoci.

20 — Táto klasifikácia bola stanovená v nariadení Rady (EHS) č. 3037/90 z 9. októbra 1990 o štatistickej klasifikácii ekonomických činností v Európskom spoločenstve (Ú. v. ES L 293, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 177), zmenenom a doplnenom nariadením Komisie (EHS) č. 761/93 z 24. marca 1993 (Ú. v. ES L 83, s. 1).

21 — Podľa Komisie majú byť faktory uplatniteľné na prejednávané veci stanovené na:
- sadzbu 35 %, ktorá zodpovedá maximálnej intenzite povolenej v spolkovej krajine Sasko-Anhaltsko,
- 1 pre faktor T týkajúci sa stavu hospodárskej súťaže na trhu s drevenými tabuľami,
- 0,8 pre faktor I (pomer kapitál/práca),
- 1,5 pre faktor M so zreteľom na dopad navrhovanej pomoci,
- teda maximálna prípustná intenzita vo výške 42 % (= 35 % x 1 x 0,8 x 1,5).
- Pozri bod 8 až 14 sporného rozhodnutia a bod 14 napadnutého rozsudku.

III — Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

36. Podaním doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 4. februára 2002 spoločnosť Kronofrance podala žalobu, ktorej cieľom je zrušenie sporného rozhodnutia. Uznesením Súdu prvého stupňa z 10. septembra 2002 bolo spoločnostiam Glunz a OSB povolené vstúpiť do konania na podporu návrhov Komisie.

37. V napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa zrušil sporné rozhodnutie po tom, ako vyhlásil žalobu Kronofrance za prípustnú a dôvodnú.

38. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že Komisia a vedľajší účastníci konania vzniesli na pojednávaní námietku neprípustnosti žaloby z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie Kronofrance. Uviedli, že Kronofrance nie je sporným rozhodnutím osobne dotknutá, lebo jej postavenie na trhu nebolo predmetnou pomocou významne ovplyvnené.

39. V bodoch 29 až 46 uvedeného rozsudku Súd prvého stupňa pristúpil k posúdeniu prípustnosti žaloby.

40. V prvom rade Súd prvého stupňa, opierajúc sa o ustálenú judikatúru, v bode 32 napadnutého rozsudku pripomenul, že je potrebné rozlišovať dve časti konania o preskúmaní štátnej pomoci, t. j. časť predbežného preskúmania opatrenia a konanie vo veci formálneho zisťovania.[22] Predbežné preskúmanie umožňuje Komisii vytvoriť si prvotný názor o zlučiteľnosti predmetnej pomoci. Konanie vo veci formálneho zisťovania jej umožňuje získať úplné informácie o všetkých skutočnostiach veci, pričom Komisia má v tejto súvislosti povinnosť vyzvať dotknuté osoby, aby predložili svoje pripomienky. Súd prvého stupňa v bode 33 predmetného rozsudku uviedol, že keď Komisia na základe samotného predbežného preskúmania pomoci zistí, že táto pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom, môžu osoby, v ktorých prospech stanovuje článok 88 ods. 2 ES procesné záruky, dosiahnuť ich dodržiavanie len vtedy, ak majú možnosť napadnúť toto rozhodnutie pred súdmi Spoločenstva.[23]

41. Na základe uvedených skutočností Sud prvého stupňa v bode 34 napadnutého rozsudku usúdil, že:

„Ak sa žalobca žalobou o neplatnosť rozhodnutia Komisie prijatého po skončení predbežného preskúmania domáha dodržiavania procesných záruk stanovených v článku 88

22 — Súd prvého stupňa odkazuje na rozsudky Cook/Komisia, už citovaný, bod 22; Matra/Komisia, už citovaný, bod 16; Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 38, ako aj na rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. januára 2004, Thermenhotel Stoiser Franz a i./Komisia, T-158/99, Zb. s. II-1, bod 57.

23 — Súd prvého stupňa odkazuje na rozsudky Cook/Komisia, už citovaný, bod 23; Matra/Komisia, už citovaný, bod 17; Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 47, ako aj Thermenhotel Stoiser Franz a i./Komisia, už citovaný, bod 69.

ods. 2 ES, samotná skutočnosť, že má podľa tohto ustanovenia postavenie dotknutej osoby, postačuje na to, aby bol považovaný za osobu priamo a osobne dotknutú v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES[24]…“

42. Súd prvého stupňa preskúmal, či možno žalobkyňu považovať za zainteresovanú stranu v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia č. 659/1999. Podľa analýzy týkajúcej sa konkurenčného postavenia spoločnosti Kronofrance na trhu s drevenými tabuľami Súd prvého stupňa v bode 44 napadnutého rozsudku usúdil, že žalobkyňa je konkurentkou podniku, ktorý dostal pomoc, a možno ju teda považovať za zainteresovanú stranu.

43. Na základe uvedených skutočností súd Spoločenstva vyhlásil žalobu za prípustnú. [25]

44. Súd prvého stupňa následne pristúpil k preskúmaniu dôvodov, ktoré uviedla Kronofrance. Táto spoločnosť v podstate uvádza štyri žalobné dôvody zrušenia rozhodnutia, založené po prvé na porušení článku 87 ES a multisektorálneho rámca, po druhé na porušení článku 88 ods. 2 ES, po tretie na zneužití právomocí a po štvrté na porušení povinnosti odôvodnenia.

45. Súd prvého stupňa sa nazdával, že prvý žalobný dôvod uvedený spoločnosťou Kronofrance je dôvodný, a preto zrušil sporné rozhodnutie.

46. Prvým dôvodom Kronofrance napadla posúdenie maximálnej prípustnej intenzity pomoci a konkrétne uplatniteľného opravného koeficientu na faktor týkajúci sa stavu hospodárskej súťaže (faktor T), ktoré vykonala Komisia. Kronofrance vytýkala Komisii najmä to, že neprešetrila, či plánované investície majú byť vykonané na trhu v poklese, a že sa uspokojila s analýzou štrukturálnej kapacity v predmetnom sektore.

47. Súd prvého stupňa po tom, ako v bode 79 napadnutého rozsudku pripomenul rozsah diskrečnej právomoci Komisie pri výkone kontroly štátnej pomoci, pristúpil k preskúmaniu, či sa Komisia nedopustila nesprávneho právneho posúdenia pri výklade a uplatňovaní multisektorálneho rámca.

48. Aj keď Súd prvého stupňa v bode 89 predmetného rozsudku uznal, že s ohľadom iba na jeho znenie je tento rámec možné chápať v zmysle, ktorý uviedla Komisia, napriek tomu sa nazdával, že tento text sa musí vykladať vo svetle článku 87 ES, ako aj vo svetle cieľa sledovaného týmto ustanovením, t. j. nenarušenej hospodárskej súťaže na spoločnom trhu.

24 — Súd prvého stupňa odkazuje na rozsudky Cook/Komisia, už citovaný, body 23 až 26; Matra/Komisia, už citovaný, body 17 až 20, ako aj na rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, BP Chemicals/Komisia, T-11/95, Zb. s. II-3235, body 89 až 90.

25 — Bod 46 napadnutého rozsudku.

49. V bodoch 90 až 95 uvedeného rozsudku Súd prvého stupňa preskúmal systém bodov 3.2 až 3.10 multisektorálneho rámca. V bode 96 napadnutého rozsudku z tohto posúdenia vyvodil, že uplatnenie opravného koeficientu 1 na stav hospodárskej súťaže si vyžaduje predchádzajúce konštatovanie, že neexistuje ani nadbytočná štrukturálna kapacita v predmetnom odvetví, ani trh v poklese. V tejto súvislosti Súd prvého stupňa zdôraznil osobitosť obidvoch kritérií posudzovania.

50. Za týchto okolností Súd prvého stupňa v bode 97 napadnutého rozsudku usúdil, že prvá veta bodu 3.4 multisektorálneho rámca sa má vykladať v tom zmysle, že „v prípade, kde sa údaje týkajúce sa využívania kapacít dotknutého sektora, ktoré jej neumožňujú kladné zistenie prítomnosti nadbytočnej štrukturálnej kapacity, Komisia musí preskúmať, či predmetný trh je v poklese“.

51. Na základe predchádzajúcich úvah Súd prvého stupňa usúdil, že pri použití opravného koeficientu 1 na faktor stavu hospodárskej súťaže bez predchádzajúceho overenia, či sa predmetný plán pomoci neuskutoční na trhu v poklese, sa Komisia dopustila nesprávneho právneho posúdenia, pričom porušila článok 87 ES a multisektorálny rámec.

52. Súd prvého stupňa teda usúdil, že je namieste vyhovieť návrhom Kronofrance a zrušiť sporné rozhodnutie.

IV — Konanie pred Súdnym dvorom a návrhy účastníkov konania

53. Návrhmi doručenými do kancelárie Súdneho dvora 16. a 18. februára 2005 podali 16. februára 2005 Spolková republika Nemecko a 18. februára 2005 spoločnosti Glunz a OSB tieto odvolania.

54. Uznesením predsedu Súdneho dvora z 13. októbra 2005 boli veci C-75/05 P a C-80/05 P spojené na účely ústnej časti konania a rozsudku.

55. Odvolateľky žiadajú Súdny dvor, aby zrušil napadnutý rozsudok a zamietol žalobu spoločnosti Kronofrance. Spoločnosti Glunz a OSB zároveň žiadajú, aby bola ich vec prípadne vrátená na ďalšie konanie Súdu prvého stupňa.

56. Odvolateľky na záver žiadajú, aby bola spoločnosť Kronofrance zaviazaná na náhradu trov konania, ktoré vzniknú v súvislosti s odvolaniami, ako aj v súvislosti so žalobou podanou na Súde prvého stupňa.

57. V každej z prejednávaných vecí Komisia navrhuje zrušenie napadnutého rozsudku. Žiada, aby Súdny dvor zamietol žalobu, ktorú podala spoločnosť Kronofrance, ako neprípustnú a subsidiárne ako nedôvodnú,

ako aj aby zaviazal spoločnosť Kronofrance na náhradu trov konania, ktoré vznikli tak v prvostupňovom konaní, ako aj počas odvolaní.

58. V obidvoch veciach Kronofrance navrhuje, aby boli odvolania zamietnuté a žalobkyne zaviazané na náhradu trov konania týkajúcich sa odvolaní podaných pred Súdnym dvorom a žalôb podaných na Súde prvého stupňa.

V — Právna analýza

59. Podľa mňa odvolateľky uvádzajú štyri dôvody na podporu svojho odvolania.

60. V prvom odvolacom dôvode Spolková republika Nemecko, ako aj spoločnosti Glunz a OSB uvádzajú, že pri vydaní napadnutého rozsudku došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu, keď Súd prvého stupňa vyhlásil žalobu podanú spoločnosťou Kronofrance za prípustnú.

61. V druhom odvolacom dôvode, ktorý sa podľa mňa skladá z dvoch častí, odvolateľky napádajú podstatu a rozsah súdneho preskúmania posúdenia Komisie, ktoré vykonal Súd prvého stupňa, pokiaľ ide o výpočet faktora týkajúceho sa stavu hospodárskej súťaže na trhu. Odvolateľky sa nazdávajú, že Súd prvého stupňa prekročil limity, ktoré obmedzujú jeho súdnu právomoc, a nesprávne vyložil multisektorálny rámec.

62. V treťom odvolacom dôvode Spolková republika Nemecko, ako aj spoločnosti Glunz a OSB tvrdia, že Súd prvého stupňa porušil opatrenia na zabezpečenie priebehu konania a osobitne článok 64 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

63. Nakoniec vo štvrtom žalobnom dôvode spoločnosti Glunz a OSB uvádzajú, že napadnutý rozsudok odporuje článku 230 druhému odseku ES, lebo prekračuje žalobné dôvody uvedené na podporu žaloby o neplatnosť, ktorú podala spoločnosť Kronofrance.

64. Predtým, ako pristúpim k preskúmaniu dôvodnosti týchto žalobných dôvodov, chcel by som na úvod uviesť pripomienku o limitoch súdneho preskúmania, ktoré vykonáva Súdny dvor v rámci odvolania.

65. Je potrebné pripomenúť, že podľa článku 225 ods. 1 ES a prvého odseku článku 58 Štatútu Súdneho dvora sa odvolanie obmedzuje len na právne otázky. Musí sa zakladať na dôvodoch nespríslušnosti Súdu prvého stupňa, vadách konania pred Súdom prvého stupňa, ktoré sa nepriaznivo dotýkajú

záujmov odvolateľa, alebo na porušení práva Spoločenstva Súdom prvého stupňa. [26]

66. Podľa ustálenej judikatúry je preto Súd prvého stupňa jediným súdnym orgánom Spoločenstva príslušným jednak na zistenie skutkových okolností, s výnimkou prípadu, že hmotnoprávna nepresnosť jeho zistení by vyplývala zo spisového materiálu, ktorý mu bol predložený, a jednak na posúdenie týchto skutkových okolností. Posúdenie skutkových okolností teda nepredstavuje, s výnimkou prípadu skreslenia skutočností, ktoré sú mu predložené, právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom v rámci odvolacieho konania. [27]

67. Naopak, je nesporné, že pokiaľ Súd prvého stupňa zistil alebo posúdil skutkový stav, Súdny dvor má na základe článku 225 ES právomoc preskúmať právnu kvalifikáciu tohto skutkového stavu a právnych následkov, ktoré z neho vyvodil Súd prvého stupňa. [28]

68. Po pripomenutí týchto úvah pristúpim k posúdeniu jednotlivých dôvodov, ktoré odvolateľky uviedli na podporu svojho odvolania.

A — *O prvom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom posúdení prípustnosti žaloby spoločnosti Kronofrance*

69. Prvým dôvodom odvolateľky napádajú posúdenie aktívnej legitimácie spoločnosti Kronofrance, ktorú vykonal Súd prvého stupňa.

1. Tvrdenia účastníkov konania

70. Spolková republika Nemecko, ako aj spoločnosti Glunz a OSB tvrdia, že napadnutý rozsudok porušil článok 230 štvrtý odsek ES, lebo Súd prvého stupňa považoval spoločnosť Kronofrance za „priamo a osobne dotknutú“ sporným rozhodnutím, na základe čoho usúdil, že žaloba podaná touto spoločnosťou je prípustná. Toto chybné rozhodnutie vyplýva z nadmerného rozšírenia pôsobnosti článku 230 štvrtého odseku ES a nesprávneho výkladu tohto ustanovenia vo svetle nariadenia č. 659/1999.

26 — Pozri najmä rozsudok z 22. novembra 2007, Sniace/Komisia, C-260/05 P, Zb. s. I-10005, bod 49 a citovanú judikatúru.

27 — Pozri najmä rozsudky z 1. júna 1994, Komisia/Brazzelli Lualdi a i., C-136/92 P, Zb. s. I-1981, body 47 až 49, ako aj Sniace/Komisia, už citovaný, bod 35 a citovanú judikatúru.

28 — Pozri najmä rozsudky zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, bod 23; z 29. apríla 2004, Parlement/Ripa di Meana a i., C-470/00 P, Zb. s. I-4167, bod 41, a zo 6. apríla 2006, General Motors/Komisia, C-551/03 P, Zb. s. I-3173, bod 51.

71. Súd prvého stupňa sa v bodoch 34 a 35 napadnutého rozsudku údajne nesprávne nazdáva, že každá osoba, ktorá by potenciálne mala „záujem“ na konaní vo veci formálneho posúdenia pomoci podľa článku 1 písm. h) nariadenia č. 659/1999, musí byť považovaná za osobu priamo a osobne dotknutú, v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES, rozhodnutím o povolení, ktoré bolo prijaté na konci fázy predbežného posúdenia pomoci bez toho, aby bolo potrebné preukázať, že konkurenčné postavenie Kronofrance bolo „podstatne“ dotknuté týmto rozhodnutím.

72. Podľa Spolkovej republiky Nemecko, ako aj spoločností Glunz a OSB z charakteru „zainteresovaných strán“ v zmysle nariadenia č. 659/1999 automaticky nevyplýva právo podať žalobu na súde. Iba konkrétne preskúmanie založené na konkurenčnom vzťahu medzi príjemcom pomoci a spoločnosťou Kronofrance by bolo v súlade s judikatúrou, ktorú Súdny dvor stanovil v rozsudku Plaumann/Komisia.[29] Na účely preskúmania aktívnej legitimácie spoločnosti Kronofrance mal Súd prvého stupňa preskúmať, či jej postavenie na trhu bolo podstatne ovplyvnené.

73. V rozpore s posúdením Súdu prvého stupňa spoločnosti Kronofrance a Glunz neboli konkurentmi na relevantnom trhu, a preto nemohlo byť postavenie spoločnosti Kronofrance na trhu podstatne ovplyvnené.

74. V tejto súvislosti Spolková republika Nemecko zdôrazňuje, že Súd prvého stupňa sa v bode 43 a nasl. napadnutého rozsudku obmedzil na konštatovanie, že spoločnosť Glunz patrí k podnikateľskej skupine, ktorá vlastní iné spoločnosti činné v drevárskom odvetví vo Francúzsku. Toto kritérium však nie je relevantné, pretože sa zakladá na posúdeniach týkajúcich sa podnikateľskej skupiny, a nie na konkrétnom konkurenčnom vzťahu medzi obidvoma podnikmi.

75. Okrem toho sa spoločnosti Glunz a OSB nazdávajú, že konštatovanie Súdu prvého stupňa, podľa ktorého sa dodávateľské pásma Kronofrance a Glunz prekrývajú, je nepresné. V skutočnosti Súd prvého stupňa nesprávne posúdil údaje týkajúce sa trhov obidvoch podnikov.

76. Na základe uvedených úvah sa odvolateľky nazdávajú, že žaloba Kronofrance mala byť vyhlásená za neprípustnú.

29 — Rozsudok z 15. júla 1963, 25/62, Zb. s. 197.

77. Komisia v podstate súhlasí s úvahami odvolateliek, pokiaľ ide o porušenie článku 230 štvrtého odseku ES, a v tejto súvislosti pripomína judikatúru Súdneho dvora v oblasti aktívnej legitimácie konkurentov príjemcu pomoci. Komisia sa odvoláva najmä na rozsudok z 28. januára 1986, Cofaz a i./Komisia, [30] ako aj na už citované rozsudky Cook/Komisia a Matra/Komisia.

78. Spoločnosť Kronofrance sa naopak nazdáva, že Súd prvého stupňa správne usúdil, že je zainteresovanou stranou v zmysle nariadenia č. 659/1999 a že jej žaloba, ktorá bola podaná proti spornému rozhodnutiu Komisie, je prípustná v rozsahu, v akom sa dovoláva dodržiavania procesných záruk stanovených v článku 88 ods. 2 ES. Kronofrance konkrétne uvádza, že v prípade nezačatia konania vo veci formálneho zisťovania by mal konkurent príjemcu pomoci preukázať, že je „dotknutou osobou" v zmysle článku 88 ods. 2 ES iba vtedy, ak je cieľom jeho žaloby ochrana jeho procesných práv. Za tohto predpokladu, ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora a najmä z rozsudku zo 16. mája 2002, ARAP a i./Komisia, [31] nie je potrebné preukázať, že konkurenčné postavenie žalobcu bolo podstatne ovplyvnené. Postačuje, aby záujmy žalobcu mohli byť dotknuté poskytnutím pomoci, pričom táto požiadavka je naplnená, ak existuje priamy konkurenčný vzťah medzi spoločnosťami Kronofrance a Glunz.

30 — 169/84, Zb. s. 391.

31 — C-321/99 P, Zb. s. I-4287, bod 61.

2. Posúdenie

79. V rámci prvého odvolacieho dôvodu sa má Súdny dvor v podstate vysloviť o právach uznaných dotknutým osobám v rámci konania o preskúmaní štátnej pomoci, konkrétne keď tieto dotknuté osoby podajú žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu Komisie, ktorým Komisia odmieta začať konanie vo veci formálneho zisťovania stanovené v článku 88 ods. 2 ES.

80. Preskúmanie tohto dôvodu si vyžaduje najprv pripomenutie stavu judikatúry v tejto oblasti.

a) Judikatúra týkajúca sa práv dotknutých osôb v rámci konania o preskúmaní štátnej pomoci

81. V rámci konania o preskúmaní štátnej pomoci sú osobami, ktorým sú rozhodnutia prijaté Komisiou určené, jedine dotknuté členské štáty. Uvedené platí taktiež v prípade, že rozhodnutie bolo vydané po sťažnosti, v ktorej sa napáda predmetné opatrenie ako pomoc v rozpore so Zmluvou. [32]

32 — Pozri najmä rozsudok Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 45.

82. Fyzické alebo právnické osoby, ktoré chcú podať žalobu o neplatnosť proti týmto rozhodnutiam, musia teda splniť podmienky stanovené v článku 230 štvrtom odseku ES. Pripomínam, že toto ustanovenie podmieňuje žalobu o neplatnosť podanú fyzickou alebo právnickou osobou proti rozhodnutiu, ktoré jej nie je určené, dvojitej podmienke, a to aby sa jej predmetné rozhodnutie týkalo priamo a osobne. Ak predmetný akt nespĺňa uvedené podmienky, žaloba, ktorá bola proti nemu podaná, je neprípustná.

83. Súdny dvor definoval dosah pojmu „osobne“ dotknutý v už citovanom rozsudku Plaumann/Komisia, [33] pričom táto definícia bola odvtedy potvrdená v ustálenej judikatúre. [34] Súdny dvor v tejto oblasti upresnil, že iné osoby než tie, ktorým je napadnuté rozhodnutie určené, môžu byť osobne dotknuté, len keď sa ich toto rozhodnutie týka z dôvodu ich určitých osobných vlastností alebo zvláštnych okolností, ktoré ich vynímajú z okruhu všetkých ostatných osôb, a takto ich individualizuje „podobným spôsobom ako osoby, ktorým je takéto rozhodnutie určené“.

84. V rámci konania o preskúmaní štátnej pomoci Súdny dvor uznal, že pojem osobný záujem sa uplatňuje osobitným spôsobom s ohľadom na predmet a špecifické črty postupov stanovených v článku 88 ods. 2 a 3 ES. [35]

85. Súd prvého stupňa v bode 32 napadnutého rozsudku taktiež pripomenul, že predmetné konanie o preskúmaní štátnej pomoci pozostáva z dvoch častí, ktoré súdy Spoločenstva vždy jasne rozlišovali. [36]

86. Prvá z týchto dvoch častí sa riadi článkom 88 ods. 3 ES. [37] Pripomínam, že umožňuje Komisii pristúpiť k predbežnému a zjednodušenému preskúmaniu oznámeného projektu s cieľom vytvoriť si prvotný názor o jeho zlučiteľnosti so spoločným trhom. [38] V tejto časti konania nie je stanovená účasť tretích osôb. Po skončení tohto preskúmania môže Komisia rozhodnúť, že sporné opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ES. Taktiež môže rozhodnúť, ak o tom nadobudne presvedčenie, že predmetné opatrenie predstavuje štátnu pomoc zlučiteľnú zo Zmluvou. Naopak ak má Komisia vážne ťažkosti pri posudzovaní zlučiteľnosti pomoci so spoločným

33 — S. 223.

34 — Pozri najmä rozsudky Cofaz a i./Komisia, už citovaný, bod 22; Cook/Komisia, už citovaný, bod 20; z 19. októbra 2000, Talianska republika a Sardegna Lines/Komisia, C-15/98 a C-105/99, Zb. s. I-8855, bod 33 a citovanú judikatúru, ako aj rozsudok Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 33.

35 — Pozri najmä rozsudky Cook/Komisia, už citovaný, bod 21, a Matra/Komisia, už citovaný, bod 15.

36 — V napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa odkazuje najmä na rozsudky Cook/Komisia, už citovaný, bod 22; Matra/Komisia, už citovaný, bod 16, ako aj Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, body 38 a 39. Táto judikatúra bola odvtedy potvrdená Súdnym dvorom v rozsudku Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovanom, bod 34, a Súdom prvého stupňa v rozsudku z 10. mája 2006, Air One/Komisia, T-395/04, Zb. s. II-1343, bod 33.

37 — Postup pri tomto konaní je upravený v článku 4 nariadenia č. 659/1999.

38 — Rozsudok z 11. decembra 1973, Lorenz, 120/73, Zb. s. 1471, bod 3.

trhom, musí rozhodnúť o otvorení konania vo veci formálneho zisťovania.

87. Ide o druhú časť konania zavedeného článkom 88 ods. 2 ES. Táto časť konania má umožniť Komisii získať všetky stanoviská potrebné na posúdenie zlučiteľnosti oznámeného opatrenia so spoločným trhom [39] na základe kompletnej informácie o údajoch o danej veci. S týmto zámerom musí Komisia zozbierať pripomienky dotknutých osôb o oznámenom návrhu pomoci. [40]

88. Ako som uviedol, pojem „dotknutý“ v zmysle článku 88 ods. 2 ES bol obsiahlo definovaný Súdnym dvorom ako osoby, podniky alebo združenia, ktorých záujmy môžu byť dotknuté poskytnutím pomoci, t. j. najmä konkurujúce si podniky a obchodné združenia. Pripomínam, že táto definícia bola neskôr zakotvená v článku 1 písm. h) nariadenia č. 659/1999.

89. Z uvedeného vyplýva, že každému podniku, ktorý je konkurentom, dokonca aj potenciálnym, môže byť uznané postavenie „dotknutej osoby“ v zmysle článku 88 ods. 2 ES a na základe tohto postavenia môže disponovať procesnými zárukami, ktoré mu umožňujú predložiť pripomienky.

90. Právo dotknutých osôb podať žalobu vyplýva podľa judikatúry z článku 88 ods. 2 ES a zakladá sa na procesných právach, ktoré im toto ustanovenie udeľuje. [41]

91. Táto judikatúra bola po prvýkrát stanovená v už citovaných rozsudkoch Cook/Komisia a Matra/Komisia. Súdny dvor usúdil, že keď Komisia prijme rozhodnutie o zlučiteľnosti pomoci bez začatia konania vo veci formálneho preskúmania, môžu osoby, v ktorých prospech sa stanovili tieto procesné záruky, t. j. dotknuté osoby, dosiahnuť ich dodržiavanie len vtedy, ak majú možnosť napadnúť toto rozhodnutie na súde Spoločenstva. [42]

92. V prvej veci Súdny dvor rozhodol, že spoločnosť William Cook plc je dotknutou osobou v zmysle článku 88 ods. 2 ES, lebo vyrába rovnaké výrobky ako podnik, ktorý je príjemcom pomoci. V tomto postavení mala byť uvedená spoločnosť považovaná za priamo a osobne dotknutú sporným rozhodnutím, a preto bola jej žaloba o neplatnosť

39 — Postup pri tomto konaní je upravený v článkoch 6 a 7 nariadenia č. 659/1999.

40 — O úlohe zainteresovaných strán v rámci správneho konania podľa článku 88 ods. 2 ES pozri článok 20 nariadenia č. 659/1999 a rozsudky z 12. júla 1973, Komisia/Nemecko, 70/72, Zb. s. 813, bod 19; z 20. marca 1984, Nemecko/Komisia, 84/82, Zb. s. 1451, bod 13, ako aj rozsudky Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 59, a zo 6. októbra 2005, Scott/Komisia, C-276/03 P, Zb. s. I 8437, bod 34.

41 — Pripomínam, že tieto práva neexistujú v rámci predbežného preskúmania stanoveného v článku 88 ods. 3 ES.

42 — Pozri rozsudky Cook/Komisia, už citovaný, bod 23, a Matra/Komisia, už citovaný, bod 17.

založená na článku 230 štvrtom odseku ES prípustná. [43]

93. Takisto v druhej veci Súdny dvor rozhodol, že spoločnosti Matra SA môže byť uznané postavenie dotknutej osoby v rozsahu, v akom jej záujmy boli dotknuté poskytnutím spornej pomoci „v jej postavení hlavného výrobcu jednopriestorových vozidiel a budúceho konkurenta podniku [príjemcu pomoci]“. Súdny dvor usúdil, že žaloba o neplatnosť podaná proti rozhodnutiu Komisie má byť vyhlásená za prípustnú. [44]

94. Predmetom tejto žaloby však môže byť jedine dodržiavanie procesných práv, ktoré dotknutým osobám priznáva článok 88 ods. 2 ES. Uvedené osoby musia teda napadnúť nezačatie konania vo veci formálneho zisťovania. [45]

95. V súhrne zo súčasného stavu judikatúry vyplýva, že keď fyzická alebo právnická osoba podá žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu Komisie o nevznesení námietok, táto osoba musí jednak preukázať, že má postavenie dotknutej osoby v zmysle článku 88 ods. 2 ES, a jednak založiť svoju žalobu na odmietnutí Komisie začať konanie vo veci formálneho zisťovania, v rámci ktorého by táto osoba mohla využiť procesné práva.

96. Naopak, ak žalobca priamo napadne dôvodnosť posúdenia Komisie, ktoré Komisia prijala po predbežnom preskúmaní, nachádza sa v tej istej situácii ako akákoľvek osoba, ktorá chce napadnúť rozhodnutie, ktoré jej nie je určené, ako aj osoba, ktorá podala žalobu proti rozhodnutiu prijatému po skončení konania vo veci formálneho zisťovania.

97. V už citovanom rozsudku Skibsværftsforeningen a i./Komisia Súd prvého stupňa jasne uviedol, že ak žalobca nežiada o zrušenie rozhodnutia Komisie z dôvodu, že Komisia porušila povinnosť začať konanie vo veci formálneho zisťovania alebo že na základe tohto dôvodu nedodržala procesné záruky, ktoré žalobcovi vyplývajú z tohto konania, musia sa uplatniť prísne kritériá, ktoré stanovil Súdny dvor v už citovanom rozsudku Plaumann/Komisia. [46]

98. Samotná skutočnosť, že žalobca môže byť považovaný za dotknutú osobu v zmysle

43 — Rozsudok Cook/Komisia, už citovaný, body 25 a 26.

44 — Rozsudok Matra/Komisia, už citovaný, body 19 a 20.

45 — Pozri najmä rozsudky Cook/Komisia, už citovaný, bod 23; Matra/Komisia, už citovaný, bod 17; Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 47, ako aj Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 35, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 22. októbra 1996, Skibsværftsforeningen a i./Komisia, T-266/94, Zb. s. II-1399, bod 45.

46 — Pozri bod 45.

článku 88 ods. 2 ES, nemôže stačiť na uznanie prípustnosti žaloby. Podmienkou prípustnosti žaloby je, aby žalobca preukázal, že sporné rozhodnutie sa ho týka z dôvodu jeho určitých osobných vlastností alebo zvláštnych okolností, ktoré ho vynímajú z okruhu všetkých ostatných osôb. [47] Súdny dvor uznal, že tak je to v prípade, keď žalobca preukáže, že jeho konkurenčné postavenie na trhu je podstatne dotknuté pomocou, ktorá je predmetom sporného rozhodnutia. [48]

99. Z judikatúry vyplýva, že ak žalobca napadne odmietnutie Komisie začať konanie vo veci formálneho zisťovania na základe porušenia svojich procesných práv, musí preukázať, že je dotknutou osobou v zmysle článku 88 ods. 2 ES v rozsahu, v akom by *jeho záujmy mohli byť dotknuté* poskytnutím spornej pomoci.

100. Naopak, ak žalobca napadne dôvodnosť rozhodnutia o posúdení pomoci ako takú, za týchto okolností musí preukázať, že *jeho konkurenčné postavenie na trhu je podstatne dotknuté*. Jeho prístup k súdnym orgánom Spoločenstva je teda ťažší ako v prvom prípade.

47 — Pozri taktiež rozsudok Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 37 a citovanú judikatúru.

48 — Pozri v tomto zmysle rozsudky Cofaz a i./Komisia, už citovaný, body 22 až 25, a Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 37.

101. Táto judikatúra bola v priebehu posledných rokov predmetom silnej kritiky.

102. Generálny advokát Jacobs vo svojich návrhoch prednesených vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, ohodnotil túto judikatúru ako komplikovanú, bez logiky a súdržnosti, pretože podľa neho zavádza umelé rozdelenie, pokiaľ ide o prístup k súdom Spoločenstva. [49] Generálny advokát Jacobs po tom, ako uviedol početné výhrady týkajúce sa už citovaných rozsudkov Cook/Komisia a Matra/Komisia, nakoniec vyzval Súdny dvor, aby prehodnotil a ujasnil svoju judikatúru, pričom mu navrhol, aby vo všetkých prípadoch, kde žalobca napadne rozhodnutie prijaté na základe článku 88 ods. 3 ES, uplatnil kritérium priameho a osobného záujmu, nezávisle od dôvodov,

49 — Pozri najmä body 101, 102, a 138 až 141 uvedených návrhov. Ako uviedol generálny advokát Jacobs, tieto ťažkosti boli zdôraznené v doktríne, a to najmä: WINTER, J.: The rights of complainants in State aid cases: judicial review of Commission decisions adopted under article 88 (ex 93) EC. In: *Common Market Law Review*, 1999, č. 36, s. 521; SOLTÉSZ, U., BIELESZ, H.: Judicial review of State aid decisions. In: *European Competition Law Review*, 2004, s. 133; FLYNN, L.: Remedies in the European Courts. In: BIONDI, A. a i. (ed.): *The Law of State Aid in the EU*. Oxford 2004, s. 283.Pozri tiež AZIZI, J.: Droits de la défense dans la procédure en matière d'aides d'État: le bod de vue judiciaire. In: *Un rôle pour la défense dans les procédures communautaires de concurrence*. Bruylant, Bruxelles 1997, s. 87 a najmä s. 112 — 120; VANDERSANDEN, G.: Pour un élargissement du droit des particuliers d'agir en annulation contre des actes autres que les décisions qui leur sont adressées. In: *Cahiers de droit européen*, 1995, č. 5 a 6; LENAERTS, K.: The legal protection of private parties under the EC Treaty: a coherent and complete system of judicial review? In: *Scritti in onore di Giuseppe Federico Mancini. Diritto dell'Unione europea*. Zv. II, Milano 1998; JANKOVEC, B., KRONENBERGER, V.: Third parties in state aid litigation: Locus standi and procedural guarantees. In: Sánchez Rydelski, M.: *The EC State aid regime: distortive effects of State aid on competition and trade*. May, London 2006, s. 848; SINNAEVE, A.: State aid procedures: developments since the entry into force of the procedural regulation. In: *Common Market Law Review*, 2007, č. 44, s. 965, ako aj COULON, E., CRAS, S.: Contentieux de la légalité dans le domaine des aides d'État: les récentes évolutions dans l'application des articles 173 a 175 du traité CE. In: *Cahiers de droit européen*, 1999, zv. 35, č. 1 a 2, s. 61 a najmä s. 91 — 110.

na ktorých sa žaloba zakladá, pričom požiadavka osobného záujmu sa podľa neho odlišuje od pojmu dotknutá osoba.

103. Napriek tomu, že prejednávané veci nie sú najvhodnejším rámcom na navrhnutie nového prístupu v tejto oblasti, chcel by som uviesť nejaké pripomienky.

104. Je pravda, že rozdelenie, ktoré stanovil Súdny dvor, pokiaľ ide o podmienky prípustnosti žalôb podaných proti rozhodnutiu prijatému na základe článkov 88 ods. 3 ES, si zasluhuje kritiku. Uvedená judikatúra v skutočnosti spôsobuje, že dochádza k obmedzeniu práv uznaných dotknutým osobám v rámci konania o preskúmaní štátnej pomoci. Zatiaľ čo Súdny dvor uznáva práva týchto osôb, keď sa na podporu svojej žaloby odvolávajú na porušenie svojich procesných práv, zároveň im tieto práva zamieta, keď chcú napadnúť samotnú dôvodnosť rozhodnutia o preskúmaní pomoci. Z tejto judikatúry vyplývajú určité pochybnosti, čo neprispieva k jasnému výkladu článku 88 ods. 3 ES.

105. Prístup k súdom Spoločenstva je teda jednou z oblastí, ktorá si podľa mňa viac ako ktorákoľvek iná vyžaduje, aby jeho právna úprava bola jasná a koherentná. Obmedzenia práva osôb na súdne preskúmanie predpisov a opatrení, ktoré inštitúcie uplatňujú na svoje činnosti alebo postavenie, musia byť jasne pochopiteľné.

106. Rozlišovať podmienky prípustnosti jednej a tej istej žaloby podanej proti jednému a tomu istému rozhodnutiu v rámci návrhu, ktorý má ten istý cieľ, je v skutočnosti umelým rozlíšením. Cieľ, ktorý sleduje žalobca, je podľa mňa rovnaký, či sa dovoláva dodržiavania svojich procesných práv, alebo či napadá dôvodnosť rozhodnutia o posúdení pomoci. V oboch prípadoch žalobca chce svojou žalobou dosiahnuť, aby sa začalo konanie vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa štátnej pomoci.

107. Okrem toho takéto rozlíšenie spôsobuje, že úloha súdu Spoločenstva je veľmi delikátna, pretože pri preskúmaní žaloby o neplatnosť nie je práve ľahké rozlíšiť medzi obidvomi prípadmi.

108. V tejto súvislosti sa nazdávam, že Súdny dvor by mal konečne túto judikatúru zjednodušiť a dodať jej koherentnosť tým, že stanoví podmienky prípustnosti uplatniteľné na žaloby proti rozhodnutiam v oblasti štátnej pomoci jedine v závislosti od predmetu žaloby, a nie v závislosti od dôvodov uvedených na podporu tejto žaloby.

109. Súdny dvor by mal pripustiť, že keď niekto napadne dôvodnosť posúdenia Komisie prijatého po predbežnom preskúmaní, táto osoba tým nevyhnutne napáda

nezačatie konania vo veci formálneho zisťovania, čím chce dosiahnuť ochranu svojich procesných práv. Cieľom tejto žaloby je začatie konania vo veci formálneho zisťovania, v rámci ktorého môže žalobca predložiť pripomienky, pričom ide o jej jediný cieľ nezávisle od uvedených dôvodov.

110. Za týchto okolností navrhujem Súdnemu dvoru, aby uplatnil judikatúru vyplývajúcu z už citovaných rozsudkov Cook/Komisia a Matra/Komisia na všetky žaloby proti rozhodnutiam prijatým na základe článku 88 ods. 3 ES.

111. Toto riešenie by na jednej strane umožnilo poskytnúť širší prístup súkromným osobám k súdom Spoločenstva. Judikatúra vyplývajúca z už citovaných rozsudkov Cook/Komisia a Matra/Komisia jasne vyplýva z vôle Súdneho dvora rozšíriť rozsah súdnej ochrany na osoby, ktoré nemôžu preukázať v tomto štádiu konania, že spĺňajú veľmi prísne kritériá stanovené na základe už citovaného rozsudku Plaumann/Komisia. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že neexistuje žiadna forma informovania tretích osôb o oznámených plánoch pomoci. Súdny dvor v rozsudku Heineken Brouwerijen [50] upresnil, že článok 88 ods. 3 ES „si nevyžaduje, aby boli dotknuté osoby bezodkladne oboznámené s plánmi na poskytnutie alebo zmenu pomoci, ktoré Komisii oznámil členský štát, pričom táto povinnosť prináleží samotnej Komisii, keď začne konanie stanovené v článku [88 ods. 2 ES] [51]“. Naopak, rozhodnutie, ktorým *sa ukončuje* predbežné preskúmanie, je publikované v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*, pričom sa však zverejňuje iba jeho súhrnná verzia. Pokiaľ ide o text rozhodnutia určeného dotknutému členskému štátu, je k dispozícii jedine v autentickom jazykovom znení. Pokiaľ ide o informácie uvedené v predmetnom rozhodnutí, osoba, ktorá chce podať žalobu o neplatnosť proti tomuto rozhodnutiu, nemusí disponovať dostatočnými informáciami na to, aby vo svojom návrhu na začatie konania preukázala, že je dotknutá osobne v zmysle kritérií, ktoré Súdny dvor stanovil v už citovanom rozsudku Plaumann/Komisia. [52]

112. Uvedené riešenie by na jednej strane umožnilo posilniť súdne preskúmanie rozhodnutí prijatých Komisiou. Netreba zabudnúť, že Komisia disponuje výhradnou právomocou v oblasti kontroly štátnej pomoci. Uznať konkurentom, ako akejkoľvek inej osobe, ktorej záujmy by mohli byť dotknuté sporným opatrením, právo napadnúť rozhodnutie, ktorým Komisia bez toho, aby začala konanie vo veci formálneho zisťovania, stanoví, či oznámené opatrenie predstavuje pomoc zlučiteľnú so spoločným trhom, by posilnilo súdne preskúmanie rozhodnutí prijatých Komisiou, ako aj *a fortiori* uplatnenie ustanovení Zmluvy v oblasti štátnej pomoci.

50 — Rozsudok z 9. októbra 1984, 91/83 a 127/83, Zb. s. 3435.

51 — Bod 15.

52 — V tejto súvislosti generálny advokát Tesauro v návrhoch prednesených vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Cook/Komisia, už citovaný, upresnil, že za týchto okolností nie je možné od týchto podnikov vyžadovať, aby v návrhu na začatie konania uviedli presné výhrady týkajúce sa významu a dosahu pomoci, ako aj vplyvu pomoci na výrobné náklady podniku, ktorý predmetnú pomoc dostal, vývoja častí trhu alebo vplyvu na obchodovanie (bod 41).

113. Okrem toho po tom, ako bolo začaté konanie vo veci formálneho zisťovania, a po tom, ako mohli dotknuté osoby v rámci tohto konania predložiť svoje pripomienky, je nepochybne cieľom žaloby podanej proti rozhodnutiu Komisie napadnúť aj dôvodnosť jej posúdenia. Je teda zrejmé, že akákoľvek osoba, ktorá chce podať žalobu proti tomuto rozhodnutiu, musí odôvodniť osobitný záujem a preukázať v zmysle kritérií stanovených Súdnym dvorom v už citovanom rozsudku Cofaz a i./Komisia, že jej konkurenčné postavenie na trhu je podstatne ovplyvnené.

b) Posúdenie v súvislosti s prejednávanými vecami

114. Napriek výhradám, ktoré boli vznesené voči už citovanej judikatúre Cook/Komisia a Matra/Komisia, Súdny dvor, zasadajúci vo veľkej komore, potvrdil túto judikatúru v rozsudku Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum. [53] Tento rozsudok bol vydaný rok po vydaní napadnutého rozsudku.

115. Ako vyplýva najmä z bodov 33 a 34 napadnutého rozsudku, Súd prvého stupňa preskúmal prípustnosť žaloby o neplatnosť, ktorú podala spoločnosť Kronofrance, vo svetle judikatúry stanovenej Súdnym dvorom v už citovaných rozsudkoch Cook/Komisia a Matra/Komisia. Pripomínam, že tento podnik Komisii vytýkal, že porušila jeho procesné práva tým, že odmietla začať konanie vo veci formálneho zisťovania, ktoré by jej ako dotknutej osobe umožnilo predložiť pripomienky týkajúce sa poskytnutia plánovanej pomoci. Súd prvého stupňa taktiež pripomenul, že „ak sa… žalobca žalobou o neplatnosť rozhodnutia Komisie prijatého po skončení predbežného preskúmania domáha dodržiavania procesných záruk stanovených v článku 88 ods. 2 ES, *samotná skutočnosť, že má podľa tohto ustanovenia postavenie dotknutej osoby, postačuje na to, aby bol považovaný za osobu priamo a osobne dotknutú v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES*“. [54] Podľa mňa je tento záver úplne v súlade s judikatúrou stanovenou v už citovaných rozsudkoch Cook/Komisia, ako aj Matra/Komisia, ktorá bola neskôr potvrdená v už citovanom rozsudku Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum.

116. Súd prvého stupňa teda v bodoch 36 až 44 preskúmal, či možno žalobkyňu považovať za „zainteresovanú stranu“ v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia č. 659/1999. Na tieto účely súd Spoločenstva pristúpil k analýze konkurenčného postavenia spoločnosti Kronofrance na trhu s drevenými tabuľami.

53 — Pozri najmä body 31 až 37.

54 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

117. V súlade s už citovanou judikatúrou nemusel Súd prvého stupňa preskúmať, či záujmy žalobkyne boli *podstatne ovplyvnené*. Postačovalo preukázať, že postavenie spoločnosti Kronofrance na predmetnom trhu *mohlo byť ovplyvnené* poskytnutím plánovanej pomoci.

118. V rámci svojho nezávislého posúdenia skutkových okolností Súd prvého stupňa pristúpil v bodoch 38 až 44 napadnutého rozsudku k analýze konkurenčného postavenia spoločnosti Kronofrance na predmetnom trhu. Súd prvého stupňa v prvom rade konštatoval, že žalobkyňa a podnik, ktorému bola pomoc poskytnutá, pôsobia na tom istom trhu výrobkov, t. j. na trhu výroby drevených tabúľ. Následne poukázal na to, že relevantný geografický trh je práve trh EHP, na ktorom sa nachádzajú a prekrývajú dodávateľské pásma oboch podnikov. Súd prvého stupňa dospel v bode 44 napadnutého rozsudku k záveru, že žalobkyňa sa musí považovať za konkurentku podniku, ktorý dostal pomoc, a možno ju považovať za „zainteresovanú stranu" v zmysle článku 1 písm. h) nariadenia č. 659/1999.

119. Nazdávam sa, že toto posúdenie je dostatočné v súvislosti s analýzou konkurenčného postavenia, ktorú Súdny dvor vykonal v rámci už citovaných rozsudkov Cook/Komisia a Matra/Komisia.

120. Za týchto okolností a s ohľadom na vyššie uvedené úvahy sa nazdávam, že Súd prvého stupňa správne usúdil, že spoločnosť Kronofrance je zainteresovanou stranou v zmysle nariadenia č. 659/1999, a preto mala aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o neplatnosť proti spornému rozhodnutiu.

121. Z uvedeného vyplýva, že tento dôvod musí byť zamietnutý ako nedôvodný.

B — *O druhom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom výklade multisektorálneho rámca a porušení článku 87 ES*

122. Tento druhý odvolací dôvod sa podľa môjho názoru skladá z dvoch častí. Na podporu prvej časti odvolateľky uvádzajú, že Súd prvého stupňa tým, že prebral posúdenie Komisie, pokiaľ ide o faktor týkajúci sa stavu hospodárskej súťaže na trhu, prekročil limity svojej súdnej právomoci. Na podporu druhej časti odvolateľky uvádzajú, že Súd prvého stupňa sa v každom prípade dopustil nesprávneho právneho posúdenia v rámci výkladu multisektorálneho rámca tým, že usúdil, že tento faktor mal byť posúdený nielen s ohľadom na štrukturálne kapacity predmetného sektora, ale aj pomocou

preskúmania, či sporné investície neboli vykonané na trhu v poklese.

využívania kapacít nedostatočné. V každom prípade v prejednávaných veciach to tak nie je, pretože všetky údaje v oblasti využívania kapacít boli k dispozícii.

1. Tvrdenia účastníkov konania

123. Spolková republika Nemecko, ako aj spoločnosti Glunz a OSB, ktorých podporuje Komisia, uvádzajú, že Súd prvého stupňa nesprávne uplatnil tak článok 87 ods. 3 ES, ako aj multisektorálny rámec.

125. Okrem toho tvrdia, že Súd prvého stupňa uviedol v bodoch 104 až 107 napadnutého rozsudku, že jeho výklad multisektorálneho rámca nemôže byť v rozpore s premenlivou rozhodovacou praxou Komisie v tejto oblasti. Tak žalobkyne, ako aj Komisia odpovedali, že hlbšia analýza tejto praxe preukazuje, že Komisia naopak vždy výslovne uplatnila, okrem jedného prípadu (konkrétne v rozhodnutí zo 16. mája 2000 o nevznesení námietok proti pomoci poskytnutej spoločnosti Pirna AG [55]), posudzovacie kritériá vo vyššie uvedenom poradí.

124. Tvrdia, že Súd prvého stupňa prekročil limity svojich právomocí v oblasti súdneho preskúmania tým, že pristúpil k výkladu multisektorálneho rámca a predložil svoje vlastné ekonomické hodnotenia. Z tohto dôvodu porušil širokú diskrečnú právomoc Komisie pri uplatňovaní článku 87 ods. 3 ES, podľa ktorého prijala a uplatnila tento rámec. Uvádzajú, že Súd prvého stupňa vyložil predmetný rámec, a najmä jeho body 3.2, 3.4 a 3.10, spôsobom, ktorý je v rozpore s jeho znením, zmyslom a cieľom tým, že sa nazdával, že vplyv plánovanej regionálnej pomoci na trh mal byť posudzovaný nielen s ohľadom na kapacity predmetného sektoru, ale aj berúc do úvahy existenciu trhu v poklese. Z týchto ustanovení vyplýva, že posúdenie skutočnosti, či je trh v poklese, predstavuje len subsidiárne kritérium preskúmania, ktoré má byť zohľadnené iba vtedy, keď sú údaje týkajúce sa

126. Nakoniec uviedli, že v bode 108 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa odôvodnil uplatnenie kritéria týkajúceho sa poklesu trhu tým, že sa nazdával, že verzia multisektorálneho rámca [56] prijatá v roku 2002 sa v bode 32 zakladá na posúdení ekonomického poklesu trhu na účely určenia sektorov prechádzajúcich ťažkosťami. Nezávisle od toho, že multisektorálny rámec

55 — Ú. v. ES C 278, s. 26. Text rozhodnutia určený nemeckým orgánom je dostupný v autentickom jazykovom znení, t. j. v nemčine, na internetovej stránke http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2000/n035-00.pdf.

56 — Ú. v. ES C 70, 2002, s. 8.

z roku 2002 nie je relevantný pre výklad predchádzajúcej verzie tohto textu, uvedené tvrdenie je nepresné. Upresňujú, že v skutočnosti bol vynechaný akýkoľvek odkaz na kritérium týkajúce sa ekonomického poklesu relevantného trhu z textu multisektorálneho rámca z roku 2002, a to dokonca pred vyhlásením napadnutého rozsudku. Komisia svojím oznámením z 1. novembra 2003, ktorým sa mení multisektorálny rámec regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty (2002), pokiaľ ide o stanovenie zoznamu sektorov prechádzajúcich štrukturálnymi ťažkosťami, a v ktorom sa stanovuje návrh príslušných opatrení podľa článku 88 ods. 1 Zmluvy ES v sektoroch motorových vozidiel a syntetických vlákien, [57] zmenila bod 32 multisektorálneho rámca z roku 2002 s účinnosťou od 1. januára 2004.

127. Spoločnosť Kronofrance odpovedá, že zo znenia bodu 3.10 multisektorálneho rámca jasne vyplýva, že v rámci posúdenia konkurenčného postavenia na trhu, ktorého sa týka plánovaná pomoc, by Komisia mala vždy preskúmať, či návrh spôsobuje zvýšenie kapacít v sektore, v ktorom existujú nadbytočné štrukturálne kapacity, a či je predmetná pomoc určená pre trh v poklese. Ako zdôraznil Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku, tento posledný prvok by mal byť vždy preskúmaný, lebo pomoc určená pre trh v poklese môže zjavne spôsobiť významné narušenie hospodárskej súťaže.

57 — Ú. v. EÚ C 263, 2003, s. 3.

2. Posúdenie

a) O prvej časti odvolacieho dôvodu založenej na prekročení svojich právomocí Súdom prvého stupňa

128. V protiklade s tvrdeniami odvolateliek sa nazdávam, že Súd prvého stupňa konal správne, keď vykonal celkové preskúmanie posúdenia Komisie, pokiaľ ide o metódu hodnotenia opravného koeficientu týkajúceho sa stavu hospodárskej súťaže na trhu.

129. Je pravda, že Komisia má pri uplatňovaní článku 87 ods. 3 ES širokú diskrečnú právomoc, keď prijíma akt, ktorý si vyžaduje komplexné ekonomické a sociálne hodnotenia. [58] Podľa mňa je to tak, keď Komisia musí preskúmať, či trh, na ktorom sa má plánovaná investícia uskutočniť, trpí nadbytočnou štrukturálnou kapacitou, alebo je v poklese.

58 — Pozri bod 79 napadnutého rozsudku, ako aj rozsudky Súdneho dvora z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia, C-91/01, Zb. s. I-4355, bod 43 a citovanú judikatúru, a Súdu prvého stupňa zo 6. marca 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale a spolková krajina Severné Porýnie-Vestfálsko/Komisia, T-228/99 a T-233/99, Zb. s. II-435, bod 282 a citovanú judikatúru.

130. Za týchto okolností sa Súdny dvor nazdáva, že súdne preskúmanie tohto posúdenia je obmedzené. Súd Spoločenstva nemôže svojím posúdením skutkových okolností nahradiť posúdenie Komisie a nemôže vykonať svoje vlastné ekonomické hodnotenia. V tomto prípade sa jeho preskúmanie obmedzuje na overenie dodržiavania procesných noriem a odôvodnenia, hmotnej presnosti skutkových okolností, ako aj neexistencie nesprávneho právneho posúdenia, zjavného nesprávneho posúdenia skutkových okolností alebo zneužitia právomoci. [59]

131. Nemyslím si však, že by išlo o tento prípad. V rámci prejednávaných odvolaní sa od Súdneho dvora v skutočnosti nežiada, aby stanovil, či na trhu, na ktorom pôsobí podnik, ktorý dostal pomoc, existuje nadbytočná štrukturálna kapacita, alebo je v poklese. Otázka spočíva v tom, či mohol Súd prvého stupňa pristúpiť k posúdeniu metodológie, ktorú si Komisia stanovila na účely preskúmania zlučiteľnosti plánovanej regionálnej pomoci pre investičné projekty s článkom 87 ES.

132. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že súd Spoločenstva vykonáva v zásade celkové preskúmanie, keď ide o posúdenie toho, či určité opatrenie spadá do pôsobnosti článku 87 ods. 1 ES. [60]

133. Uvedená situácia nastala v prejednávaných veciach. Pripomínam, že multisektorálny rámec stanovuje metódu výpočtu maximálnej prípustnej intenzity regionálnej pomoci investíciám. Ako zdôraznil Súdny dvor v bode 102 napadnutého rozsudku, zavedenie tejto metódy Komisiou vytvára záväzné právne účinky v rozsahu, v akom podmieňuje výšku pomoci, ktorú možno vyhlásiť za zlučiteľnú so spoločným trhom. Táto metóda výpočtu má teda zjavne právny charakter a musí sa uplatňovať na základe objektívnych prvkov. Otázka, či faktor týkajúci sa stavu hospodárskej súťaže musí byť vypočítaný tak, že sa zohľadní nielen existencia nadbytočných štrukturálnych kapacít sektora, ale aj existencia trhu v poklese, nie je predmetom komplexného ekonomického hodnotenia Komisie, ale musí byť vykladaná s ohľadom na pravidlá stanovené v Zmluve. [61]

134. V judikatúre existuje mnoho príkladov, v ktorých súd Spoločenstva vykonal takéto preskúmanie. V tejto súvislosti mám na mysli už citovaný rozsudok Taliansko/Komisia, ktorý sa týkal žaloby o neplatnosť podanej Talianskou republikou proti rozhodnutiu Komisie, ktorým bola pomoc poskytnutá týmto štátom vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom. V tejto veci Talianska republika uviedla, že Komisia tým, že odmietla schváliť zvýšenie intenzity plánovanej pomoci v prospech malých a stredných

59 — Pozri rozsudok Taliansko/Komisia, už citovaný, bod 43 a citovanú judikatúru, ako aj rozsudok Súdu prvého stupňa z 12 septembra 2007, Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Komisia, T-68/03, Zb. s. II-2911, bod 150.

60 — Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2000, Francúzsko/Ladbroke Racing a Komisia, C-83/98 P, Zb. s. I-3271, bod 25. Pozri taktiež rozsudky Súdu prvého stupňa Westdeutsche Landesbank Girozentrale a spolková krajina Severné Porýnie-Vestfálsko, už citovaný, bod 282, ako aj z 30. marca 2000, Kish Glass/Komisia, T-65/96, Zb. s. II-1885, bod 64.

61 — Pozri v tejto súvislosti rozsudok Francúzsko/Ladbroke Racing a Komisia, už citovaný, bod 25, ako aj rozsudky Súdu prvého stupňa z 11. júla 2002, HAMSA/Komisia, T-152/99, Zb. s. II-3049, bod 159, a Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Komisia, už citovaný, bod 150.

podnikov, [62] porušila články 87 ES a 88 ES, ako aj oznámenie Komisie o usmerneniach Spoločenstva v oblasti štátnej pomoci malým a stredným podnikom. V tomto rozsudku Súdny dvor vyložil uvedený rámec vo svetle článku 87 ES a v ňom stanovených cieľov. [63]

135. S ohľadom na tieto prvky sa nazdávam, že Súd prvého stupňa mohol vykonať celkové preskúmanie posúdenia Komisie, pokiaľ ide o metódu hodnotenia opravného koeficientu týkajúceho sa stavu hospodárskej súťaže na trhu.

136. Z tohto dôvodu sa nazdávam, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o rozsah súdneho preskúmania posúdenia Komisie.

b) O druhej časti odvolacieho dôvodu založenej na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa Súd prvého stupňa dopustil pri výklade multisektorálneho rámca

137. Je namieste preskúmať, či sa Súd prvého stupňa mohol legitímne nazdávať, že Komisia porušila článok 87 ES a multisektorálny rámec, pričom porušila konanie o preskúmaní spornej pomoci tým, že v rámci výpočtu opravného koeficientu na stav hospodárskej súťaže zabudla overiť, či oznámený plán pomoci mal byť uskutočnený na trhu v poklese.

138. Ako zdôraznil Súd prvého stupňa v bode 89 napadnutého rozsudku, znenie multisektorálneho rámca je možné chápať v zmysle výkladu Komisie. Zo znenia bodu 3.4 uvedeného rámca vyplýva, že Komisia overuje, či sa zamýšľaná investícia uplatní na trhu v poklese, „ak sú údaje o využívaní kapacít nedostatočné“. V prejednávaných veciach zo spisových materiálov vyplýva, že Komisia usúdila, že údaje týkajúce sa stupňa využívania štrukturálnych kapacít relevantného sektora sú dostatočné na výpočet faktora týkajúceho sa stavu hospodárskej súťaže. Zdá sa teda, že Komisia sa neodklonila od metódy uvedenej v multisektorálnom rámci. Aj keď možno multisektorálny rámec s ohľadom na jeho samotné znenie chápať v zmysle, ktorý uviedla Komisia, musí sa vykladať podľa článku 87 ES a podľa zásady nezlučiteľnosti verejnej pomoci tam uvedenej, aby sa dosiahol cieľ sledovaný týmto ustanovením, t. j. nenarušená hospodárska súťaž na spoločnom trhu.

139. Súd prvého stupňa však usúdil, že napriek zneniu bodu 3.4 uvedeného rámca sa toto ustanovenie má vykladať vo svetle článku 87 ES. Týmto spôsobom dospel v bodoch 96 a 97 napadnutého rozsudku k záveru, že údaje týkajúce sa stupňa využívania štrukturálnych kapacít v relevantnom sektore a existencie trhu v poklese predstavujú dve špecifické hodnotiace kritériá, ktoré mala Komisia preskúmať spoločne.

62 — Ú. v. ES C 213, 1996, s. 4.
63 — Pozri body 50 až 54.

140. Zastávam názor, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia.

141. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že prijatie regulačných rámcov alebo oznámení, ktorými sa na informačné účely a z dôvodu zjednodušenia zavádzajú kritériá, ktoré Komisia zamýšľa uplatňovať pri preskúmaní skutočnosti, či je plánovaná pomoc v súlade so spoločným trhom, nemôže za žiadnych okolností zrušiť článok 87 ES a nezbavuje Komisiu povinnosti posúdiť každú vec podľa kritérií stanovených v predmetnom ustanovení.[64] Pripomínam, že usmernenia majú iba indikatívnu hodnotu. Nemajú normatívnu hodnotu.[65] Ako akýkoľvek iný sekundárny právny akt prijatý ako vykonávací predpis k článkom 87 ES a 88 ES nemôžu byť vykladané takým spôsobom, ktorý by zúžil dosah pravidiel stanovených v Zmluve alebo ktorý by bol v rozpore s cieľmi stanovenými v Zmluve.[66] O to viac je namieste pripomenúť, ako usúdil Súdny dvor v už citovanom rozsudku Belgicko a Forum 187/Komisia, že právomoci a povinnosti Komisie v oblasti štátnej pomoci[67] treba posudzovať na základe článkov 87 ES a 88 ES. Z uvedeného vyplýva, že Komisia je zaviazaná regulačnými rámcami a oznámeniami, ktoré v tejto oblasti prijala, iba v rozsahu, v akom sa tieto texty neodchyľujú od riadneho uplatnenia pravidiel stanovených v Zmluve.[68]

142. Komisia tým, že prijala predmetný multisektorálny rámec a konkrétne stanovila maximálnu prípustnú intenzitu pomoci, chcela obmedziť nepriaznivý vplyv na konkurenciu, ktorý by mohla mať regionálna pomoc pre veľké investičné projekty, ktorých strop by prevyšoval regionálne znevýhodnenia.[69] Určenie uplatniteľného opravného koeficientu na stav hospodárskej súťaže má predstavovať „fotografiu“ stavu na relevantnom trhu.

143. Ako zdôraznil Súd prvého stupňa v bode 102 napadnutého rozsudku, určenie tohto koeficientu musí byť teda výsledkom analýzy štruktúry a konjunktúry trhu. Ako som uviedol, toto preskúmanie je o to dôležitejšie, že posúdenie Komisie týkajúce sa tohto koeficientu vytvára záväzné právne účinky v rozsahu, v akom podmieňuje výšku pomoci, ktorú možno vyhlásiť za zlučiteľnú so spoločným trhom.

144. Z uvedeného vyplýva, že aj napriek zneniu bodu 3.4 multisektorálneho rámca sa nazdávam, že posúdenie opravného koeficientu týkajúceho sa stavu hospodárskej

64 — Pozri rozsudky Súdneho dvora z 24. februára 1987, Deufil/Komisia, 310/85, Zb. s. 901, bod 22; z 26. septembra 2002, Španielsko/Komisia, C-351/98, Zb. s. I-8031, bod 53, ako aj rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. apríla 1998, Vlaams Gewest/Komisia, T-214/95, Zb. s. II-717, bod 79 a citovanú judikatúru.

65 — SENDEN, L.: *Soft Law in European Community Law*. Hart Publishing, Oxford a Portland Oregon 2004.

66 — Pozri rozsudok z 22. júna 2006, Belgicko a Forum 187/Komisia, C-182/03 a C-217/03, Zb. s. I-5479, bod 72.

67 — Tamže.

68 — Pozri rozsudok Taliansko/Komisia, už citovaný, bod 45.

69 — Pozri body 1.1 až 1.4 multisektorálneho rámca.

súťaže sa má uskutočniť nielen preskúmaním štrukturálnych kapacít relevantného sektora, ale aj preskúmaním skutočnosti, či sa zamýšľané investície uskutočňujú na trhu v poklese.

145. Spolu so Súdom prvého stupňa sa nazdávam, že tieto údaje sú odlišné a odrážajú rozdielne aspekty trhu. Prvé kritérium je založené na výrobných kapacitách podniku alebo sektora, zatiaľ čo druhé sa vzťahuje viac na dopyt a zrejmú spotrebu výrobkov na relevantnom trhu. [70] Nie je nemožné konštatovať neprítomnosť nadbytočnej kapacity v sektore, a napriek tomu konštatovať postupný pokles dopytu. Takýto pokles môže viesť k nižšiemu stupňu využívania kapacít podniku alebo sektora a následne k vzniku nadbytočných štrukturálnych kapacít. Ako správne uviedol Súd prvého stupňa v bode 99 napadnutého rozsudku, nemožno považovať za prípustný výklad, podľa ktorého môže Komisia povoliť poskytnutie štátnej pomoci podniku, ktorý predáva výrobky na trhu v poklese, bez toho, aby to Komisia zohľadnila pri výkone svojej kontroly. Ako správne uviedol Súd prvého stupňa, je zrejmé, že investície uskutočnené na takomto trhu by so sebou priniesli vážne riziká narušenia hospodárskej súťaže na trhu, čo by bolo jasne v rozpore s cieľom nerušenej hospodárskej súťaže sledovaným v článku 87 ES.

70 — Pozri body 7.7 a 7.8 multisektorálneho rámca, už citované v poznámkach pod čiarou 17 a 18.

146. Na základe uvedených úvah sa nazdávam, že Súd prvého stupňa mohol legitímne dospieť k záveru, že prítomnosť nadbytočných štrukturálnych kapacít v sektore a prítomnosť trhu v poklese predstavujú dve odlišné hodnotiace kritériá, ktoré mala Komisia preskúmať spoločne v rámci svojho posúdenia faktora týkajúceho sa stavu hospodárskej súťaže na trhu.

147. Zastávam teda názor, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia v rámci svojej kontroly posúdenia Komisie.

148. Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy sa nazdávam, že je namieste zamietnuť tento druhý odvolací dôvod ako nedôvodný.

C — *O treťom odvolacom dôvode založenom na tvrdení, že Súd prvého stupňa porušil článok 64 svojho rokovacieho poriadku*

149. Na podporu tohto tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľky uvádzajú, že Súd prvého stupňa porušil článok 64 svojho rokovacieho poriadku, v ktorom sa stanovujú opatrenia na zabezpečenie priebehu konania.

150. Odvolateľky sa nazdávajú, že keďže tento dôvod, založený na aktívnej legitimácii spoločnosti Kronofrance, bol po prvýkrát uvedený na pojednávaní, Súd prvého stupňa si mal *ex offo* vyžiadať určité informácie týkajúce sa relevantných dodávateľských pásiem a výrobných miest na účely prijatia rozhodnutia o prípustnosti žaloby podanej týmto podnikom. Podľa odvolateliek by získanie týchto informácií viedlo Súd prvého stupňa k úsudku, že spoločnosť Kronofrance nebola „osobne dotknutá" v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES. Súdny dvor spôsobil vznik vady konania tým, že si predmetné informácie nevyžiadal.

151. Spolu so spoločnosťou Kronofrance sa nazdávam, že táto výhrada nie je dôvodná.

152. Súdny dvor stanovil, že Súd prvého stupňa je jediným súdnym orgánom, ktorý rozhodne o prípadnej potrebe doplnenia informácií, ktorými disponuje v prejednávaných veciach. Dôkazný charakter týchto informácií patrí do jeho právomoci nezávislého posúdenia skutkových okolností. Podľa ustálenej judikatúry toto posúdenie nepodlieha preskúmaniu Súdnym dvorom, keď tento súd rozhoduje v rámci odvolania, okrem prípadov, keď sa účastníci konania odvolávajú na skreslenie dôkazov predložených Súdu prvého stupňa alebo keď zo spisového materiálu vyplýva hmotná nepresnosť konštatovaní Súdu prvého stupňa. [71]

71 — Pozri najmä uznesenie z 12. decembra 2006, Autosalone Ispra/Komisia, C-129/06 P, Zb. s. I-131, bod 22 a citovanú judikatúru.

153. Žiadna indícia predložená v rámci predmetných odvolaní mi neumožňuje nazdávať sa, že v prejednávaných veciach je to tak. Za týchto okolností usudzujem, že Súdu prvého stupňa nie je možné vytýkať, že si nevyžiadal ďalšie informácie alebo údaje týkajúce sa konkurenčného postavenia spoločností Glunz a Kronofrance na trhu s drevenými tabuľami.

154. Na základe vyššie uvedených úvah zastávam názor, že tento tretí odvolací dôvod nie je dôvodný a musí byť zamietnutý.

D — *O štvrtom odvolacom dôvode založenom na porušení článku 230 druhého odseku ES*

155. Na podporu štvrtého odvolacieho dôvodu spoločnosti Glunz a OSB uvádzajú, že napadnutý rozsudok je v rozpore s článkom 230 druhým odsekom ES, pretože prekračuje dôvody uvedené na podporu žaloby o neplatnosť, ktorú podala spoločnosť Kronofrance.

156. Odvolateľky uvádzajú, že Súd prvého stupňa zrušil sporné rozhodnutie z dôvodu porušenia Zmluvy, lebo Komisia nevzala

do úvahy prítomnosť trhu v poklese, zatiaľ čo spoločnosť Kronofrance neuviedla tento dôvod v rámci svojho prvého dôvodu týkajúceho sa porušenia Zmluvy, ale urobila tak len na podporu svojho druhého dôvodu založeného na zneužití právomoci.

157. Odvolateľky sa nazdávajú, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že nerozlíšil medzi zjavne odlišnými výhradami a dôvodmi, a to najmä preto, lebo podľa judikatúry nemôže byť dôvod založený na porušení Zmluvy preskúmaný súdom Spoločenstva *ex offo*. [72]

158. Tak ako spoločnosť Kronofrance zastávam názor, že je namieste tento odvolací dôvod zamietnuť.

159. Ako som uviedol v rámci posúdenia druhého odvolacieho dôvodu, Súd prvého stupňa preskúmal posúdenie Komisie týkajúce sa výpočtu faktora týkajúceho sa stavu hospodárskej súťaže v rámci celkového súdneho preskúmania. Keďže pravidlá zavedené multisektorálnym rámcom boli prijaté na účely uplatnenia článku 87 ES, pripomínam, že tieto pravidlá musia byť vykladané v súlade s ustanoveniami Zmluvy. [73] Súd prvého stupňa teda konal správne, keď sporné rozhodnutie preskúmal vo svetle článku 87 ES.

160. Na základe uvedeného sa nazdávam, že je namieste zamietnuť tento dôvod ako nedôvodný.

161. Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy sa nazdávam, že je namieste zamietnuť odvolania podané Spolkovou republikou Nemecko, ako aj spoločnosťami Glunz a OSB v celom rozsahu.

VI — O trovách

162. Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže v prejednávaných veciach navrhli Spolková republika Nemecko, ako aj spoločnosti Glunz a OSB zaviazať spoločnosť Kronofrance na náhradu trov konania a keďže títo účastníci konania nemali úspech v žiadnom zo svojich dôvodov, je podľa mňa opodstatnené zaviazať ich na náhradu trov konania, ktoré vznikli v predmetných odvolacích konaniach.

72 — Vo svojich písomných vyjadreniach Glunz a OSB odkazujú na rozsudok Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 67.

73 — Pozri bod 141 týchto návrhov.

VII — Návrh

163. Na základe prechádzajúcich úvah navrhujem Súdnemu dvoru, aby rozhodol takto:

1. Odvolania sa zamietajú.

2. Spolková republika Nemecko, ako aj spoločnosti Glunz AG a OSB Deutschland GmbH znášajú svoje vlastné trovy konania.